Udtalelse om forslaget til Rådets direktiv om ændring af direktiv 70/373/EØF om handel med foderblandinger ([1])

(89/C 23/06)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 22. juni 1988 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for landbrug og fiskeri, som udpegede Luigi Della Croce til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 3. november 1988.

Det økonomiske og sociale Udvalg (ØSU) vedtog på sin 260. plenarforsamling den 23. november 1988 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Det foreliggende direktivforslag har til formål at ændre Rådets direktiv 79/37/EØF om handel med foderblandinger. Direktivet er allerede ændret flere gange, nærmere betegnet med Kommissionens direktiv 80/509/EØF (2. 5. 1980), 80/695/EØF (27. 6. 1980), 82/957/EØF (22. 12. 1982), Rådets direktiv 86/354/EØF (21. 7. 1986) og Kommissionens direktiv 87/235/EØF (31. .3. 1987).

1.2. Det økonomiske og sociale Udvalg blev konsulteret om Rådets direktiv 79/373/EØF og 86/354/EØF og afgav udtalelser herom.

1.3. Det foreliggende forslag bygger på en række vigtige betragtninger:

1. Der bør sættes en stopper for alle nationale undtagelser fra etiketteringsreglerne og fastsættes en liste over de oplysninger, som den ansvarlige skal eller kan give.

2. Oplysningernes nøjagtighed skal kunne kontrolleres officielt på alle stadier af produkternes markedsføring.

3. Det anses ikke for hensigtsmæssigt at kræve, at mængden af hver ingrediens i foder til brugsdyr skal fastslås, fordi kontrollen undertiden ville afstedkomme uløselige problemer i praksis. Derfor foreslås en fleksibel erklæring, således at kun foderets ingredienser skal oplyses, uden at mængden angives. Det anses for nyttigt at bevare muligheden for at samle forskellige råvarer, som stammer fra samme basisprodukt, i kategorier.

4. Det forslås ikke at påbyde en erklæring om energiindholdet i foder til svin og drøvtyggere, fordi kontrolmuligheden er tvivlsom. Det er imidlertid besluttet at tillade, at energiindholdet angives efter en metode, der er anerkendt på nationalt plan.

5. Det bør tillades fabrikanterne at give andre oplysninger end dem, der udtrykkeligt fastsættes i direktiverne, forudsat visse betingelser eller restriktioner overholdes, så loyal konkurrence og objektiv information garanteres.

6. Medlemsstaterne bør ikke længere kunne kræve, at foderblandinger skal indeholde bestemte råvarer, eller at visse ingredienser ikke må forekomme. I stedet bør der på EF-plan opstilles en liste over ingredienser, som det er forbudt at benytte, fordi de er skadelige for mennesker og dyr.

7. Der består pligt til at oplyse om mindstholdbarheden; her skal der sondres mellem let fordærveligt foder, som skal forsynes med oplysningen »skal anvendes inden...«, og andet foder, som skal bære angivelsen »skal helst anvendes inden...«. Fremstillingsdatoen skal anføres indirekte, nemlig således: »fremstillet x dage, måneder eller år inden den angivne dato for mindste holdbarhed«.

2. Generelle bemærkninger

2.1. ØSU henleder opmærksomheden på sine tidligere udtalelser om spørgsmålet, nærmere betegnet den enstemmigt vedtagne udtalelse af 29. og 30. september 1971 ([2]) og den udtalelse af 30. januar 1985 ([3]), som blev vedtaget med stort flertal.

2.2. ØSU mener, at Kommissionens nu forelagte forslag kan godkendes, fordi mere bindende EF-bestemmelser for samtlige medlemsstater er klart relevante, ikke mindst med udsigten til det indre marked, hvis gennemførelse er et hovedmål for EF. Det er således nødvendigt at lette den frie bevægelighed for disse produkter ved at sikre fri og loyal konkurrence i såvel producent — som i markedsførings- og distributionsleddet, samtidig med at alle brugere sikres præcise og korrekte informationer.

([1]) EFT nr. C 178 af 7. 7. 1988, s. 4.

([2]) EFT nr. C 4 af 20. 1. 1972.

([3]) EFT nr. C 87 af 9. 4. 1985.

2.2.1. Forslaget kan derfor principgodkendes, selv om sektionen må fremsætte en række generelle og særlige bemærkninger, hvori den peger på en række uløste problemer, ligesom nogle af de valgte løsninger må betegnes som tvivlsomme og uforståelige.

2.3. Når man både fastlægger regler for, hvilke oplysninger der skal gives, og hvilke oplysninger der kan gives på frivilligt grundlag med hensyn til produkterne og deres brug og sammensætning, er det nødvendigt at råde over effektive kontrolmuligheder, og dette kræver en harmonisering af analyse- og vurderingsmetoder og -ordninger.

2.3.1. Kommissionen, som allerede har taget afgørende skridt på dette felt, bør videreføre bestræbelserne på at finde frem til mere velegnede metoder og systemer for produktoplysning. I afventning heraf bør der tys til internationalt anerkendte metoder.

2.4. Den vigtige ændring af artikel 5, stk. 1, litra e), og artikel 5 c, stk. 2, som indeholder en pligt til at opregne råvarerne i rækkefølge efter faldende vægt, uden at den nøjagtige mængde behøver anføres, afstedkommer en del tvivl og problemer, som det ikke er let at løse.

2.4.1. Det er således korrekt, at man derved undgår at afsløre produktets nøjagtige sammensætning, men samtidig får brugerne så kun delvise oplysninger. Desuden hersker der tvivl om effektiviteten af de nuværende metoder til kontrol af mængden af hver enkelt råvare og til påvisning af dennes tilstedeværelse.

2.4.2. For at kunne levere tilstrækkelige oplysninger om en foderblandings værdi og kvalitet kræves kendskab til basisstofferne og energiindholdet.

2.5. Der må findes en løsning på spørgsmålet om beregningen af foderets energiindhold; man kan ikke slå sig til tåls med, at problemet er umuligt at løse. Da der er opnået acceptable resultater med foder til fjerkræ og gjort store fremskridt med foder til svin, er det rimeligt at mene, at der kan findes frem til en videnskabelig og økonomisk anerkendt metode til fastslåelse af energiindholdet i foder til alle dyr.

2.6. Muligheden for at gruppere forskellige råvarer i kategorier, som allerede er fastsat i de gældende bestemmelser, må vurderes positivt, fordi den giver bedre garantier med hensyn til kontrollen og sikre beskyttelse af virksomhedernes *know-how* og produktionskapacitet.

2.6.1. Man må imidlertid sørge for, at denne mulighed ikke på nogen måde skaber tvivl hos brugeren.

2.7. Muligheden for at give supplerende oplysninger ud over de obligatoriske kan godkendes, i det mindste hvad princippet angår, idet der bør tilstræbes løsninger, som giver markedsdeltagerne et vist spillerum.

2.7.1. Under alle omstændigheder skal samtlige oplysninger være kortfattede, klare, objektive og korrekte. Dels skal brugeren råde over tilstrækkeligt med oplysninger til at kunne fastslå foderets næringsværdi, dels skal det være muligt at kontrollere oplysningerne ordentligt.

2.8. Artikel 5 i det gældende direktiv giver medlemsstaterne mulighed for at opstille en liste over råvarer, som kan bruges til fremstilling af foderblandinger. Afskaffelsen af denne bestemmelse og indførelsen af en liste over stoffer, som ikke må anvendes (den nye artikel 10), indebærer en vigtig ændring, som kan godkendes. Listen over forbudte stoffer skal opstilles hurtigt og bygge på en præcis EF-aftale.

2.9. Der hersker stor usikkerhed omkring forslagene om fremstillings- og holdbarhedsdato. Forbrugernes interesser tilgodeses utvivlsomt ved, at disse datoer påføres produktet. Da visse produktionsprocesser gør det vanskeligt at udpege en præcis fremstillingsdato, kan man dog tilslutte sig tanken om at undgå angivelse heraf, forudsat dette ikke er til hinder for kontrollen.

3. Særlige bemærkninger

3.1. I artikel 1, stk. 2, foreslås indsat et litra e) om datoen for mindste holdbarhed for en foderblanding. Sektionen foreslår at ændre »under passende opbevaringsforhold« til »under normale opbevaringsforhold«.

3.2. I artikel 5, stk. 1, bør man fremhæve nødvendigheden af, at oplysningerne skal være let læselige og bogstavsstørrelsen afpasset efter emballagen.

3.3. Litra h) i den nye artikel, stk. 1, om identifikation af den ansvarlige for oplysningerne bør figurere først blandt de obligatoriske oplysninger og bør derfor ændres til litra a). Teksten bør ligeledes ændres, således at adressen på den ansvarlige nøje specificeres for derved at muliggøre eventuelle sagsanlæg.

3.4. Bestemmelserne i den nye artikel 5, stk. 2, bør være mere præcise. Især bør det anføres, at der ved »små mængder foderstoffer, som er beregnet til den endelige bruger«, skal forstås de mængder, der sælges og indpakkes under brugerens tilstedeværelse.

3.5. Nogle af de fakultative oplysninger, der er omtalt i den nye artikel 5, stk. 3, bør gøres obligatoriske

og overføres til artikel 5, stk. 1. Dette ville gøre oplysningerne mere ensartede i hele EF. I særdelesed bør det være påbudt at angive partiets referencenummer.

3.6. Undtagelsesbestemmelsen i artikel 5, stk. 4, forekommer noget problematisk, især fordi det efter afskaffelsen af de fiskale grænser vil være vanskeligt at se, hvilke foderstoffer der kun fremstilles og markedsføres i én medlemsstat. Under alle omstændigheder kan bestemmelsen i litra b) krænke forretningshemmelighedsprincippet.

3.7. Særlig opmærksomhed bør man udøve med hensyn til den nye artikel 5 c, som bør revideres grundigt for at sikre, at listen over fakultative oplysninger ikke kan vildlede brugerne. Det må ligeledes stå brugerne klart, hvad der skal forstås ved »råvarer« (uden at de bliver nødt til at læse hele direktivet med dets ændringer).

3.7.1. Navnlig må det sættes spørgsmålstegn ved forslaget om at samle råvarer i kategorier. Ideen forekommer ganske vist hensigtsmæssig, men Kommissionen må omgående fastlægge disse kategorier for at undgå forskelle medlemsstaterne imellem.

3.7.2. Ligeledes bør det præciseres, hvad der skal forstås ved råvarers »artsbetegnelse«, idet betegnelsen må være således, at enhver misforståelse er udelukket.

3.8. Den nye artikel 5 d, som foreskriver, hvorledes datoen for mindste holdbarhed skal anføres, rejser mange problemer.

3.8.1. Det er helt sikkert en god ide at lade angivelsen af produktets holdbarhedsdato være obligatorisk. Da oplysningen imidlertid ikke angives på samme måde for meget letfordærvelige foderstoffer som for øvrige foderstoffer, bør »meget letfordærvelige foderstoffer« og »øvrige foderstoffer« defineres bedre.

3.8.2. Kravet om at angive fremstillingdatoen har navnlig til formål at gøre kontrolundersøgelser lettere, hvorimod det er holdbarhedsdatoen, brugerne interesserer sig mest for.

3.8.2.1. Artikel 5 d, stk. 2, kunne gøres mere fleksibel med følgende formulering: »Fremstilleet 'x' måneder, eller 'x' måneder og år inden den angivne dato for mindste holdbarhed.«

3.9. Artikel 5 e, som på visse betingelser gør det muligt at anføre yderligere oplysninger, kan godkendes. Blandt disse betingelser kunne forbudet mod at henvise til terapeutiske egenskaber forekomme overdrevent; men dets berettigelse fremkommer derved, at de yderligere oplysninger skal angå »objektive og målelige egenskaber, som kan påvises«. Man kunne dog eventuelt tillade oplysninger om terapeutiske egenskaber, såfremt der refereres til sygdomme, der skyldes underernæring.

3.10. Kommissionen foreslår at ændre artikel 10 ved at indsætte et litra d), hvorefter der kan opstilles en liste over ingredienser, hvis anvendelse er forbudt i foderblandinger af hensyn til menneskers og dyrs sundhed.

3.10.1. I realiteten foreslår Kommissionen at ændre positivlisten for ingredienser til en negativliste.

3.10.2. En sådan ændring forekommer hensigtsmæssig på grund af de mange ingredienser, der anvendes, og den vedvarende teknologiske udvikling, som til stadighed øger antallet af ingredienser.

3.10.3. I givet fald er det imidlertid nødvendigt at gå konsekvent til værks og udarbejde en udtømmende liste over forbudte ingredienser.

3.11. Bilaget, som indeholder generelle bestemmelser i del A og regler for erklæringen om de analytiske bestanddele i del B, kan generelt godkendes.

3.11.1. Der kan ikke kræves nogen erklæring om metionina og lisina, så længe der ikke findes fælles analysemetoder.

3.11.2. Hvis nogle af bestemmelserne i direktivet ændres, bor del B tilpasses i overensstemmelse hermed.

Bryssel, den 23. november 1988.

Alberto MASPRONE

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg